

L'escola catalana a la Catalunya del nord, fonament i esperança

Parlar de l'escola catalana a la Catalunya del nord vol dir parlar sobretot de La Bressola, fundada el 1976 i actualment amb més de 700 alumnes, entre els 2 i els 11 anys, repartits en sis centres, i també d'Arrels. En qualsevol cas, vol dir parlar d'herois. Herois els que, a contracorrent, van pensar i fer que els vaillets del nord poguessin fer-se grans tenint al costat una escola que els ensenya una llengua, una cultura i una nació, silenciades i no reconegudes a les comarques catalanes actualment sota administració francesa.

Herois, sense saber-ho, els vaillets que n'han sigut i en són alumnes. La pretensió de l'escola catalana no és només fer conèixer la llengua, la cultura i el país. És sobretot aconseguir, amb aquesta tasca del granet de sorra, que la llengua catalana, ara a un pas de l'extinció a les comarques del nord sota administració francesa des del 1659, sigui la llengua no només del pati, que amb esforç ja ho és, sinó també del carrer.

Que al forn, al quiosc, al restaurant o al banc puguem amb normalitat parlar en català. Que el català sigui la llengua d'ús habitual entre els catalans.

El paper determinant per aconseguir-ho ha de venir definit per dos puntals. El primer la demanda dels pares en funció del dret, de la història i també per motivacions econòmiques. Altrament la classe política hi té un paper fonamental. Des dels batlles i els comuns fins al Consell Regional dels Pirineus Orientals. Actualment aquest departament és respecte altres departaments de l'estat francès amb llengua pròpia el que menys sous dedica a la promoció del català, tot i tenir un conseller específic per a la catalanitat.

Cal una aposta decidida per la normalització lingüística. No n'hi ha prou amb línies bilingües que no aconsegueixen que la llengua sigui viscuda com a pròpia. També cal avançar en la retolació de carrers i municipis, tenint present que la llei francesa especifica que la llengua de la República és el francès.

Els Països Catalans, amb més 12.000.000, és una de les àrees més

Joan Muntané i Bartra, farmacèutic i biòleg, president de l'associació Escola Jordi Pere Cerdà

dinàmiques del sud d'Europa i encara ho podria ser molt més si avancen cap a la plena sobirania.

Els 400.000 habitants de la Catalunya del nord poden tenir un paper molt important de frontissa en relació amb la República Francesa, no només per la situació geogràfica sinó també pel domini de la llengua i la cultura franceses.

Cal recordar que els alumnes de La Bressola tenen un coneixement de la llengua francesa superior a la mitjana dels alumnes francesos, talment com passa amb els alumnes catalans del sud respecte de la llengua espanyola en referència als alumnes espanyols.

I en aquest panorama, Cerdanya.

Després d'una dècada a Càldegues, agregat de la Guingueta d'Ix, la Cerdanya oriental, de la mà del municipi de Sallagosa, que ha cedit i adobat el local, continua amb la tasca pedagògica i ciutadana de tenir una escola catalana, que actualment té vint alumnes.

Ens referim, és clar, a l'Associació Cultural Jordi Pere Cerdà, que ha fet possible inaugurar a la primeria de setembre la nova escola amb la col·laboració del Consell General dels Pirineus Orientals, l'òrgan administratiu de la Catalunya del nord; la regió del Llenguadoc-Rosselló i la Casa de la Generalitat.

Una escola en línia amb la immersió lingüística de manera que el català sigui la llengua de referència i de treball. Sense descuidar l'ensenyament de la llengua francesa i la introducció posterior de l'anglès i l'espanyol.

L'Associació Jordi Pere Cerdà vol també actuar fora de l'escola. La difusió de la cultura tradicional popular, la gastronomia comarcal vinculada al cicle de l'any, els intercanvis amb altres escoles de la catalanofonia, l'establiment de parelles lingüístiques, la recuperació de festes locals, de la toponímia menor, de danses o de passejades culturals, històriques o naturalistes en podrien ser alguns exemples.

La tasca prioritària de l'associació és, en aquests temps de dificultats econòmiques, consolidar l'escola, aconseguir un nivell d'excel·lència educativa basada en un projecte eficaç i engrescador, de la mà del consell pedagògic i del personal docent, i, més endavant, plantejar-se nous reptes.

A Cerdanya, el Capcir i l'alt Conflent cal una xarxa d'escoles catalanes que, fidels al país i al moment històric, formin ciutadans orgullosos de la seva terra i de la seva cultura, oberts al món, amb una formació cultural i ètica esplèndida, perquè en les properes dècades puguin agafar les regnes d'aquest país que tant estimem.